

LABYRINT SVETA – CENA VLADIMÍRA JOCHMANNA PRE UČITEĽOV

Výchovno-vzdelávací projekt MILAN RASTISLAV ŠTEFÁNIK A JEHO STOPA V HISTÓRII A UMENÍ

Autor projektu: PhDr. Miloš Kázik

Škola: Spojená škola v Nižnej

1. POPIS PEDAGOGICKEJ AKTIVITY, JEJ ZDÔVODNENIE A REFLEXIA JEJ ZMYSLU PRE ŠTUDENTOV

1.1 Popis pedagogickej aktivity

Dňa 4. mája 2019 uplynie 100 rokov od smrti spoluzakladateľa Československej republiky – Milana Rastislava Štefánika. K odkazu M. R. Štefánika sa dnes hlásia dva štáty: Česká a Slovenská republika. Tým, že sa k jeho odkazu hlásia tieto dva stredoeurópske štáty, nemyslíme iba hranice alebo medzinárodnopolitické ukotvenie, ale aj ich demokratický a etický charakter, ktorý bol položený práve zakladateľmi Československa – Tomášom Garrigueom Masarykom a Milanom Rastislavom Štefánikom.

Náš projekt by chcel osobnosť Milana Rastislava Štefánika priblížiť mladej generácii z viacerých strán, pričom hlavný dôraz by sa kládol na jej umelecké zameranie a zobrazenie, resp. súvislosť jeho života a odkazu s umením. Tento dôraz na kulturologický rozmer našej aktivity súvisí s tým, že jednou z dvoch organizačných zložiek SŠ Nižná je Stredná umelecká škola.

Naša aktivita chce byť syntézou týchto častí: panelová výstava, power-pointová prezentácia, umelecký prednes a výtvarná súťaž s tematikou M. R. Štefánik a vznik ČSR. Inšpiratívnu osobnosť by sme žiakom našej školy chceli priblížiť prostredníctvom výstavy a power-pointovej prezentácie, ktoré by boli doplnené o filmové ukážky a prednes literárnych ukážok. Táto aktivita by nadviazala na úspešnú akciu, ktorú sme pripravili v podobnom formáte s názvom „Jozef Gabčík – slovenský hrdina druhej svetovej vojny“. O jej priebehu a úrovni možno získať informácie aj na týchto webových stránkach:

<http://www.ssnizna.sk/aktuality/zo-zivota-skoly/item/507-spomenka-na-skutocneho-hrdinu>

<https://myorava.sme.sk/c/20573636/silny-vojnovy-pribeh-puta-pozornost-na-celom-svete.html>

Okrem autora projektu by sa na príprave podujatia podieľali aj študenti SŠ Nižná a to týmto spôsobom: a) lektorovanie panelovej výstavy a prezentácie,

b) recitovanie umeleckých textov o M. R. Štefánikovi,

c) autorstvo výtvarných súťažných prác,

d) interpretácia rozhlasovej relácie pri príležitosti 100. výročia smrti M. R. Š.

Obsah panelovej výstavy a power-pointovej prezentácie.

A. HISTORICKÁ ČASŤ

1. Milan Rastislav Štefánik a jeho stopa v histórii a umení - úvod s portrétom a citátom.

2. Rodisko a rodina.

3. Svedok národnostného útlaku Slovákov v Uhorsku.

4. Astronóm.

5. Cestovateľ.

6. Vojenský letec.

7. Spolutvorca idey česko-slovenského štátu.

8. Organizátor česko-slovenských légii.

9. Splnenie sna: 28. október 1918 – vznik Československa.

10. Smrť legendy.

B. KULTUROLOGICKÁ ČASŤ

1. Štefánik v kroji.

2. Redaktor literárnych novín.

3. Autorská literárna tvorba.

4. Slováci a Tolstoj – návšteva v Jasnej Poláne.

5. Fotograf.

6. Zberateľ umenia.
 7. Štefánikove portréty.
 8. Vyznamenania hrdinu.
 9. Štefánik a tvorba Otakara Španiela.
 10. Pamätné tabule.
 11. Sochy a pamätníky.
 12. Mohyla na Bradle.
 13. Poézia venovaná Štefánikovi.
 14. Spisovateľ Tajovský – priateľ zo študentských čias.
 15. Filmy o M. R. Š.
 16. Divadelné hry o M. R. Š.
 17. Štefánik na známkach.
 18. Štefánik na minciach a bankovkách.
 19. Mikuláš Gacek – Sibírske zápisky: generálov príchod na Sibír.
 20. Knihy o Štefánikovi.
- C. VÝTVARNÁ SÚŤAŽ VENOVANÁ M. R. ŠTEFÁNIKOVI A VZNIKU ČSR.
- D. VÝSTAVA KNÍH A PUBLIKÁCIÍ O M. R. Š.

Výchovno-vzdelávacie metódy

V rámci projektovej aktivity využijeme tieto výchovno-vzdelávacie metódy: informačno-receptívna (výklad), reproduktívna (riadený rozhovor), heuristická, samostatná práca, výstava prác – projektov, diskusia.

Organizačné formy vyučovania

Frontálna výučba – sprostredkovanie základných informácií študentom, individuálna – práca so žiakmi, ktorí sa do projektu zapojili, prezentácia projektových panelov a power-pointovej prezentácie podľa uvedeného obsahu výstavy.

Učebné pomôcky a didaktická technika

Dataprojektor / televízor, počítač, fotografie, panely a stojany na fotografie a texty, filmové dokumentárne a literárne ukážky.

Medializácia projektu

O našej projektovej aktivite, o projekte Labyrint sveta a o vzdelávacej nadácii Jana Husa budeme informovať prostredníctvom webovej stránky SŠ Nižná, školského časopisu a regionálnej tlače (MY – Oravské noviny, Nižnianske ozveny). Zároveň o ňom budeme informovať aj našich partnerov, s ktorými spolupracujeme – Oravské kultúrne stredisko, Katolícka univerzita v Ružomberku, Obecný úrad v Nižnej.

1. 2 Zdôvodnenie projektu

Žijeme v dobe, v ktorej sa často negujú základné civilizačné hodnoty, na ktorých má byť vybudovaný štát alebo národné spoločenstvo. Navyše súčasná mladá generácia prestáva vnímať spojenie medzi minulosťou a súčasnosťou. Preto je potrebné, aby škola ako nositeľka historického odkazu poskytla súčasnej mladej generácii hodnoverné informácie a objavné súvislosti. Práve osobnosti, ktoré stáli pri zrode Československa, ako Masaryk alebo Štefánik, môžu vo vedomí žiakov prehĺbiť ich vzťah k vlastnej štátnosti, demokracii, národnej histórii a k pozitívnemu chápaniu ľudských práv.

Hlavným cieľom projektu s názvom „Milan Rastislav Štefánik a jeho stopa v histórii a umení“ je priblížiť žiakom strednej školy, konkrétne Spojenej školy v Nižnej, osobnosť Milana Rastislava Štefánika – spoluzakladateľa Československej republiky. Túto osobnosť chce náš projekt priblížiť súčasnej mladej generácii nielen z historického hľadiska, ale aj z kulturologického aspektu, pretože práve umenie a kultúra majú zásadný vplyv na formovanie hodnotového rebríčka a charakteru mladého človeka.

1.3 Reflexia zmyslu projektu pre študentov

Osobnosť Milana Rastislava Štefánika a naša pedagogická aktivita môžu u žiakov rozvíjať tieto kompetencie a hodnoty:

- nachádzať v česko-slovenskej histórii inšpiráciu, poučenie a príklad;
- nájsť v predmete dejepis záujem o národné dejiny;
- odmietnuť negatívne javy, ako sú šovinizmus, nacionalizmus a intolerancia;
- zvýšiť úroveň národného povedomia i sebavedomia a proeurópsku orientáciu;
- nachádzať súvislosť medzi vedou a umením;
- osvojiť si životné krédo M. R. Štefánika;
- viesť ich k hľadaniu súvislostí medzi rôznymi vyučovacími predmetmi;
- motivovať ich k aktívnemu čítaniu a učiť ich čítať s porozumením;
- naučiť ich vystupovať na verejnosti a prezentovať získané vedomosti;
- prehĺbiť povedomie česko-slovenskej vzájomnosti.

Výsledky projektu by mali byť dlhodobé, keďže vytvorené projekty a prezentácia sa môžu naďalej využívať na hodinách dejepisu a zakúpené publikácie alebo knihy sa stanú súčasťou školskej knižnice.

2. Popis časového rozloženia

P. č.	Názov aktivity	Stručná charakteristika aktivity	Termín aktivity
1.	Vyhlásenie projektu	Vyhlásenie projektu prostredníctvom školského rozhlasu a webovej stránky školy, propagácia projektu v SŠ Nižná.	1. 3. - 10. 3. 2019
2.	Motivácia a výklad	Motivovanie žiakov na zapojenie sa do projektu. Zaangažovanie študentov do problematiky, výber študentov, ktorí pripravujú plagát, pomôžu pri príprave projektových panelov a ktorí budú lektormi akcie a recitátormi umeleckých textov. Priblíženie danej problematiky prihláseným žiakom, ktorí sa budú spolupodieľať na príprave panelových projektov z vyššie uvedených tém. Diskusia o Štefánikovi, dejinách prvej svetovej vojny a dejinách Slovenska v danom období.	11. 3. – 31. 3. 2019

		Zorientovanie žiakov v odbornej literatúre. Individuálne konzultácie s účastníkmi projektu.	
3.	Príprava panelovej výstavy a prezentácie	Vyhlásenie výstavy, zbieranie informácií, materiálov, kníh a realizácia panelových projektov. Vytvorenie power-pointovej prezentácie. Výber literárnych ukážok. Príprava lektorov a recitátorov. Realizácia súťažných výtvarných prác žiakov.	1. 4. - 1. 5. 2019
4.	Rozhlasová relácia	Relácia o M. R. Štefánikovi v školskom rozhlase pri príležitosti jeho tragickej smrti, spojená s vyhlásením otvorenia podujatia.	3. / 6. 5. 2019
5.	Výstava a prezentácia	Panelová výstava, prezentácia prác žiakom SŠ Nižná alebo žiakom ZŠ a verejnosti. Výstava žiackych výtvarných prác. Vyhodnotenie tejto výtvarnej súťaže.	2. 5. – 25. 5. 2019
6.	Vyhodnotenie	Zhodnotenie celého projektu.	25. 5. 2019
7.	Medializácia	Informovanie verejnosti o aktivite.	máj 2019

3. Charakteristika a počet zúčastnených žiakov

Náš projekt je prioritne určený pre žiakov strednej školy – Spojenej školy v Nižnej, ktorá má dve organizačné zložky – Strednú odbornú školu technickú a Strednú umeleckú školu. Výstava spojená s prezentáciou je určená pre žiakov 1. – 3. ročníka SŠ Nižná, takže by sa jej mohlo zúčastniť približne 300 študentov. Na príprave by sa aktívne podieľalo 8 až 10 študentov, ktorí budú lektormi výstavy a budú prednášať umelecké texty spojené so životom a dielom M. R. Štefánika. Predpokladáme, že do výtvarnej súťaže sa zapojí minimálne 20 žiakov odborov propagačná grafika a grafický dizajn. Možnosť navštíviť výstavu bude ponúknutá aj miestnej základnej škole a verejnosti.

4. Čestné prehlásenie

Čestne prehlasujem, že projekt *Milan Rastislav Štefánik a jeho stopa v histórii a umení* nebol podporený inou cenou alebo grantom.